МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ`Я УКРАЇНИ

БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Н А К А З

«28» 07 **2021 р.** **м. Чернівці** **№** 230-Адм

Про затвердження Кодексу академічної доброчесності Буковинського державного медичного університету

На виконання рішення вченої ради Буковинського державного медичного університету (протокол №10 від 23.06.2021 року) про затвердження Кодексу академічної доброчесності та з метою визначення загальних морально-етичних принципів та правил поведінки, якими мають керуватися у своїй діяльності особи, які працюють та навчаються в університеті, –

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Кодекс Буковинського державного медичного університету (додаток).
2. Створити Комісію з питань академічної доброчесності під моїм головуванням у такому складі:
   - Ігор ГЕРУШ, проректор з науково-педагогічної роботи
   - Олександр ІВАЩУК, проректор з наукової роботи
   - Ніна ЗОРІЙ, проректор з науково-педагогічної роботи та виховання.
   - Олександр БУРЯК, декан медичного факультету № 1.
   - Володимир ГЛУБОЧЕНКО, декан медичного факультету № 2.
   - Іван САВКА, декан медичного факультету № 3.
   - Таміла СОРОКМАН, декан медичного факультету № 4.
   - В'ячеслав БІЛООКИЙ, декан стоматологічного факультету.
   - Надія ПАЛІБРОДА, декан фармацевтичного факультету.
   - Валерій ПАШКОВСБКИЙ, зав. кафедри нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М. Савенка.

290-АДМ

- Тамара ГРАЧОВА, доцент кафедри гігієни та екології, директор фахового коледжу БДМУ.
- Вадим СЕМКІВ, провідний юрисконсульт.
- Іван ПАВЛУНИК, учений секретар.
- Петро КОВАЛЬЧУК, доцент кафедри травматології та ортопедії, голова профкому, голова профспілкового комітету.
- Андрій КОРНЯКОВ, студент 5-го курсу, медичного факультету № 1, в.о. голови Студентської ради БДМУ.

3. Комісії при здійсненні своєї діяльності забезпечити моніторинг дотримання членами колективу моральних і правових норм Кодексу та керуватися чинним законодавством України.
4. Контроль за виконанням даного наказу покласти на проректора з науково-педагогічної роботи та виховання Ніна ЗОРІЙ

В.о. ректора **Віталій МАКСИМ'ЮК**

Виконавець:
Проректор
з науково-педагогічної роботи та виховання Ніна ЗОРІЙ

Погоджено:
Проректор з науково-педагогічної роботи Ігор ГЕРУШ

Проректор з наукової роботи Олександр ІВАЩУК

Проректор з науково-педагогічної
та лікувальної роботи Андрій ІФТОДІЙ

Головний бухгалтер Алла ОСТАФІЙЧУК

Провідний юрисконсульт В. Семків

Додаток до наказу №290-Адм
від 28.07.21

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс академічної доброчесності Буковинського державного медичного університету (далі – Кодекс) визначає основні засади науково-освітньої діяльності університету, як важливої складової забезпечення якості фахової передвищої та вищої освіти, з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень; загальні морально-етичні принципи та правила поведінки, якими мають керуватися у своїй діяльності особи, що працюють і навчаються в університеті.

1.2. Кодекс створено на основі європейських цінностей та кращих світових традицій, Конституції України, Законів України: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції»; Цивільного Кодексу України; постанов Кабінету Міністрів України: «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів»; Статуту БДМУ, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в БДМУ, Колективного договору БДМУ, Етичного кодексу студента БДМУ, а також на основі досвіду вітчизняних закладів вищої освіти.

1.3. Норми Кодексу не скасовують і не замінюють положень чинного законодавства.

1.4. Чинність Кодексу поширюється на всі види професійної діяльності суб'єкта академічної доброчесності та на іншу його діяльність, що не суперечить його професійним обов'язкам.

1.5. Кодекс є переліком настанов та цінностей, дотримання яких представниками спільноти БДМУ є необхідним як на території університету, так і за його межами.

1.6. Система забезпечення академічної доброчесності включає:

- ✓ нормативна база;
- ✓ структурні підрозділи та уповноважені комісії, які забезпечують популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність закладу вищої освіти, а також виконують наглядову та контролюючу функцію;
- ✓ інформаційна база, за допомогою якої здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітньо-наукової діяльності в університеті у питаннях академічної доброчесності;

дод. до нак. 290-бд

- ✓ інструменти впровадження принципів академічної доброчесності у освітню і наукову діяльність університету, які несуть просвітницьку функцію та за допомогою яких стає можливим попередження випадків порушення принципів академічної доброчесності;
- ✓ інструменти контролю додержання академічної доброчесності у освітній і науковій діяльності закладу вищої освіти.

1.7. Забезпечення дотримання академічної доброчесності є обов'язком кожного учасника освітнього процесу в Університеті та передбачає дотримання норм академічної доброчесності в освітній, науковій, лікувальній та інших видах діяльності університету та недопущення їх порушення.

2. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Загальними принципами поведінки члена університетської громади є:

- ✓ *Принцип законності.* У своїй діяльності члени університетської громади мають суворо дотримуватися чинного законодавства, а також заохочувати до цього інших.
- ✓ *Принцип чесності, рівності, справедливості та недискримінації.* У викладацькій діяльності, наукових дослідженнях, лікувальній роботі тощо представники університетської громади зобов'язані діяти чесно і справедливо, незалежно від віку, статі, раси, національності, віросповідання, соціального стану тощо.
- ✓ *Принцип взаємної довіри та взаємоповаги.* Атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в університетському середовищі, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати діяльності можуть бути привласнені, кар'єру спаплюжено, а репутацію підірвано. Повага в університетському середовищі має бути взаємною. З метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів представники університетської громади орієнтуються на партнерську взаємодію.
- ✓ *Принцип компетентності й професіоналізму.* Співробітники БДМУ зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у роботі.
- ✓ *Принцип прозорості та незалежності.* З метою уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками університетської громади необхідно, щоб усі процедури, щодо освітньої, науково-дослідницької, лікувальної, господарської, фінансової та інших видів діяльності, були прозорими і нескладними.
- ✓ *Принцип академічної доброчесності та етичної поведінки в дослідженнях.* Член університетської громади вільний у виборі об'єктів та методів досліджень, може висловлювати, поширювати й критикувати будь-які ідеї та погляди інших. Дискримінація та зведення рахунків через критичне висловлювання є неприпустимим. Академічною атмосферою має бути аналітичний аналіз та повага до обґрунтованих думок, солідарність та справедливе поводження з міжнародними партнерами.

✓ *Принцип особистого прикладу.* Утвердження академічних чеснот, гуманістичних цінностей, ідеалу у міжособистісних відносинах можливе тільки за умови власного особистого прикладу.

2.2. Дотримання зазначених вище принципів має бути справою доброчесності всіх без винятку членів університетської громади.

3. ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ТЕРМІНИ

У Кодексі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

3.1. Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», «Про вищу освіту» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень (*Закон України «Про вищу освіту», розділ 1 загальні положення, ст. 1).*

3.2. Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом (*Закон України «Про вищу освіту», розділ 1 загальні положення, ст. 1).*

3.3. Академічне шахрайство – дії учасників освітньо-наукового процесу, сутність яких полягає у наданні або отриманні несанкціонованої допомоги або нечесної переваги у будь-якій формі академічної роботи.

3.4. Зловживання владою або службовим становищем – умисне, з метою одержання будь-якої неправомірної власної вигоди чи іншої фізичної або юридичної особи, використання службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам університету.

3.5. Конфлікт інтересів – ситуація, при якій особиста зацікавленість викладача, співробітника, здобувача освіти або їхніх близьких впливає або може впливати на об'єктивне виконання посадових обов'язків та результатів навчання і може призвести до протиріччя між особистими інтересами учасників освітнього процесу та інтересами Університету.

3.6. Наукова етика – сукупність установлених та визнаних академічною спільнотою норм і правил поведінки працівників, зайнятих у сфері наукової та науково-педагогічної діяльності.

3.7. Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, непередбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання (Закон України «Про освіту», ст.42, п. 4).

3.8. Неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав; примусові благодійні внески та примусова праця на

підставі погрози щодо нескладання заключного модульного контролю чи відрахування тощо здобувачів освіти; використання шантажу чи підкупу.

3.9. Приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

3.10. Суб'єкти академічної доброчесності: співробітники – службові особи, педагогічні, наукові, науково-педагогічні працівники університету; здобувачі освіти – студенти та аспіранти; слухачі, лікарі(провізори)-інтерни; докторанти та інші особи, які навчаються в університеті.

3.11. Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі (Закон України «Про освіту», ст.42, п. 4).

3.12. Обман – надання завідома неправдивої інформації щодо власної освітньої, наукової, лікувальної та інших видів діяльності чи організації освітнього процесу(Закон України «Про освіту», ст.42, п. 4).

3.13. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства.

3.14. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

3.15. Фабрикація – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

3.16. Фальсифікація – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

3.17. Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

3.18. Якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам зацікавлених сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості (*Закон України «Про вищу освіту», розділ 1 загальні положення, ст. 1).*

4. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Політика академічної доброчесності базується на основних моральних цінностях, нормах та принципах і визначає поведінку суб'єкта академічної доброчесності, його відповідальність перед суспільством.

Від. догнас. 290-Ад/4

викладачі мають слугувати взірцем моральності для молодих учених щодо ставлення до науки та до авторських прав.

4.10. Реалізація політики академічної доброчесності Університету здійснюється через:

- ✓ Комісію з питань академічної доброчесності в БДМУ;
- ✓ Комісію з перевірки та виявлення плагіату на відповідність вимогам академічної доброчесності;
- ✓ Етичну комісію з вивчення фактів недоброчесної поведінки здобувача освіти на факультеті, фаховому коледжі БДМУ, навчально-науковому інституті післядипломної освіти;
- ✓ проведення заходів, направлених на протидію недоброчесної поведінки здобувачів вищої освіти в навчальному процесі;
- ✓ інформування на офіційному веб-сайті Університету та в соціальних мережах про заходи щодо забезпечення норм академічної доброчесності;
- ✓ проведення семінарів, лекцій, тренінгів тощо для учасників освітнього процесу з метою заохочення їх до поведінки академічної доброчесності;
- ✓ вивчення досвіду вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти щодо реалізації принципів і правил академічної доброчесності в науковому, освітньому, лікувальному процесі та інших видах діяльності.

4.11. Питання про дотримання учасниками наукової та медичної спільноти, освітнього процесу принципів і норм академічної доброчесності розглядаються на засіданнях вченої ради Університету, вчених рад факультетів, виконавчих органів студентського самоврядування та засіданнях кафедр тощо.

5. НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними працівниками, здобувачами освіти та іншими співробітниками передбачає:

- ✓ коректне покликання на джерела інформації (цитування в разі використання ідей, розробок, технологій, відомостей тощо);
- ✓ дотримання чинного законодавства про інтелектуальну власність, авторське право і суміжні права;
- ✓ надання достовірної інформації про результати науково-педагогічної діяльності;
- ✓ дотримання принципів наукової етики;
- ✓ контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- ✓ повага прав і свобод, честі і гідності особистості;
- ✓ утримання від будь-яких форм корупції.

5.2. Наукові дослідження

5.2.1. Основною мотивацією діяльності науковця має бути прагнення до пізнання та бажання збагатити науку новими знаннями. При цьому найвищою нагородою є досягнення істини та визнання наукового співтовариства. Науковець має дотримуватися найвищих професійних стандартів планування та

 дод. до нак. 290-од

4.2. У своїй роботі суб'єкт академічної доброчесності має керуватися визнаними стандартами практики, загальні положення яких сформульовано у цьому Кодексі.

4.3. Суб'єкт академічної доброчесності повинен усвідомлювати, що ефективність наукової діяльності оцінює суспільство і він несе моральну відповідальність за наслідки своєї діяльності, що можуть впливати на розвиток людства або природи. Суб'єкт академічної доброчесності повинен протидіяти отриманню результатів, що суперечать принципам гуманізму через відмову в співпраці; інформувати членів суспільства про можливі негативні наслідки використання досягнень науки в антигуманному напрямі; інформувати громадськість, зокрема наукове співтовариство щодо можливих негативних наслідків застосування наукових досягнень і необхідності їхнього запобігання.

4.4. Суб'єкт академічної доброчесності зобов'язаний протидіяти конформізму в науковому співтоваристві, брати активну участь у процесах атестації наукових кадрів, протидіяти присудженню наукових ступенів і звань за наукові праці, що не відповідають сучасним досягненням світової науки або виконані з порушенням норм етики, зокрема рішуче викривати факти плагіату й інших форм порушень авторського права.

4.5. Суб'єкт академічної доброчесності має активно протидіяти псевдонауці (діяльність, направлена на імітацію наукового знання та використання неперевірених наукових методів, хибних даних і відомостей), виступати проти розповсюдження в суспільстві її поглядів і рекомендацій.

4.6. Суб'єкт академічної доброчесності має спрямовувати свої зусилля на подальше застосування отриманих знань задля блага людства, збереження навколишнього середовища та економного використання природних ресурсів. Визнаючи суспільні потреби та обмеженість природних ресурсів, учений повинен активно протидіяти проведенню необґрунтованих досліджень.

4.7. Свобода в науці – це, насамперед, свобода вибору наукових напрямів дослідження, концепцій, гіпотез, парадигм, проблем і методів їхнього вирішення, а також свобода думки та слова. Свобода в науковій творчості в своїй основі має мати високий професіоналізм. Суб'єкт академічної доброчесності має захищати свободу наукової думки, засуджувати цензуру щодо наукової творчості та будь-які намагання монополізувати ті чи інші напрями науки.

4.8. Суб'єкт академічної доброчесності не чинить дій, які можуть завдати шкоди професійній репутації іншого вченого. Проте, за наявності неспростовних доказів неетичної поведінки чи непрофесійних дій ученого, наукове співтовариство має у відкритій неупередженій дискусії дати їм відповідну оцінку.

4.9. Суб'єкт академічної доброчесності має докладати зусиль до підготовки та розвитку наукової молоді – фахівців з високими моральними якостями. Плекання наукової зміни не повинно обмежуватися тільки формуванням наукових навичок, необхідних для проведення дослідження. Підготовка має включати основні етичні стандарти та норми науки. Наукові співробітники та

дод. до нак. 290-Нд

проведення наукових досліджень на основі ґрунтовних знань щодо здобутків світової науки у певній галузі.

5.2.2. Науковець зобов'язаний здійснювати пошук найбільш прийнятних з огляду на адекватність та економічну виправданість шляхів вирішення досліджуваної проблеми. Висновки завершеного дослідження вчений повинен викладати об'єктивно, незважаючи на очікування замовника.

5.2.3. Науковець має забезпечувати бездоганну чесність і прозорість на всіх стадіях наукового дослідження та вважати неприпустимим прояви шахрайства, зокрема фальшування даних, плагіату. Неприпустимим є намагання керівних осіб упереджено впливати на характер отримуваних у дослідженні даних і висновків. Науковець прагне до об'єктивної істини.

5.2.4. Науковець має пам'ятати, що наукове дослідження – це процес отримання нового знання. Він має бути ерудованим і компетентним.

5.2.5. Науковець сприяє використанню результатів своєї праці в інтересах суспільства та з метою охорони довкілля.

5.2.6. Наукові дослідження жодним чином не повинні ображати гідність або йти всупереч правам людини. У медико-біологічних дослідженнях слід керуватися принципами біоетики.

5.2.7. Науковець повинен бути об'єктивним в оцінці власних досягнень. Преса, радіо та телебачення можуть бути використані для пропаганди наукових досягнень, але не власної особи.

5.2.8. Для наукової праці вчений оточує себе співробітниками тільки на основі неупередженої оцінки їхніх інтелектуальних, етичних і персональних рис. Науковець повинен протидіяти всім проявам протекціонізму, корупції і дискримінації.

5.2.9. Науковець як керівник має сприяти службовому зростанню підпорядкованих йому співробітників відповідно до їхньої кваліфікації і ставлення до праці, проте не перекладає на своїх співробітників виконання завдань, які має виконувати самостійно.

5.2.10. Науковець-керівник зобов'язаний обґрунтовувати, але не нав'язувати членам колективу своє наукове бачення проблеми.

5.2.11. Науковець сприяє розповсюдженню наукових знань і протидіє поширенню псевдонаукових теорій, хибних концепцій та уявлень.

5.2.12. Науковець повинен оприлюднювати результати своїх досліджень не лише у спеціальних наукових виданнях, але й у науково-популярній формі, щоб зробити їх максимально доступними для широких верств суспільства.

5.2.13. Науковець не дозволяє використовувати авторитет науки чи свій власний авторитет у рекламних або пропагандистських цілях з корисливою метою.

5.2.14. Взаємовідносини наукового керівника та здобувача (студента) у процесі співпраці мають ґрунтуватися на основі наукової етики та чесного розподілу (у відсотковому співвідношенні), зокрема: наукові керівники не мають публікувати результати наукових досліджень аспіранта (студента) під своїм ім'ям; не надавати перевагу своїм науковим здобуткам (власному внескові) як наукового керівника перед здобувачем (студентом); чесно розподіляти

співавторів наукової продукції, зважаючи та враховуючи внесок кожного співавтора публікації.

5.3. Освітньо-педагогічна та виховна діяльність.

5.3.1. Викладач має з повагою ставитися до студентів та до їхнього вільного і критичного мислення.

5.3.2. У своїй педагогічній роботі викладач має не лише доносити до аудиторії достовірну наукову інформацію, але й сприяти становленню громадянської позиції молодого покоління.

5.3.3. Викладач поважає право здобувачів освіти на вільне об'єднання, самоврядування та членство в колегіальних академічних організаціях, прислухається до думки студентства щодо якості надання освітніх послуг.

5.3.4. Викладач повинен проводити заняття в цікавій формі, прийнятній для більшості студентів. Він має переконатися в належному забезпеченні лабораторій та аудиторій, заняття проводити відповідно до розкладу. Зміст лекцій повинен відображати сучасні досягнення світової науки і не супроводжуватися тиском упередженої думки.

5.3.5. Викладач має об'єктивно ставитися до осіб, які навчаються в університеті, утримуючись від неетичних та необ'єктивних норм оцінювання.

5.3.6. Викладач є взірцем інтелігентності, носієм традицій визнаних українських і світових наукових шкіл в галузі медицини і фармації.

5.3.7. Викладач не розголошує інформацію особистого характеру щодо здобувачів освіти чи інших співробітників.

5.3.8. Викладачу заборонено отримувати неправомірну вигоду від студентів та інших осіб, що пов'язана із виконанням його обов'язків, передбачених посадовою інструкцією.

5.4. Норми академічної доброчесності для осіб, які навчаються в університеті.

5.4.1. Особа, яка навчається в університеті прагне отримати глибокі знання в галузі медицини та фармації: сумлінно вчитися, не пропускати заняття без поважної причини, брати участь у навчальній та науково-дослідній роботах та не користуватися забороненими допоміжними матеріалами і технічними засобами при проходженні процедур проміжного та заключного контролю знань (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

5.4.2. Прозоро представляти власні досягнення під час поточного та підсумкового контролю знань та не допускати їх представлення підставними особами, а також в якості результатів власної праці матеріалів (рефератів, презентацій тощо), взятих з Інтернету або з будь-яких інших джерел.

5.4.3. Надавати покликання на джерела інформації у разі використання ідей, презентацій, статистичних даних тощо.

5.4.4. Виконувати вимоги, передбачені розкладом занять, не перешкоджати навчальному процесу та вимагати цього від інших.

5.4.5. Не підробляти і фальшувати документацію, що має пряме або непряме відношення до процесу навчання.

5.4.6. Не пропонувати винагороду викладачам або адміністрації для того, щоб полегшити проходження процедур контролю знань або інші види послуг передбачених законодавством.

5.5. Контроль за дотриманням науково-педагогічними (педагогічними) працівниками принципів і норм академічної доброчесності здійснюють завідувачі кафедр.

5.6. Контроль за дотримання академічної доброчесності осіб, які навчаються в університеті відповідають: декани факультетів, завідувач відділу докторантури, аспірантури та клінічної ординатури, директор інституту післядипломної освіти, директор фахового коледжу БДМУ, їх заступники та куратори академічних груп.

6. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ:

Порушеннями академічної доброчесності є:

6.1. Обман – надання завідома неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, лікувальної та інших видів діяльності чи організації освітнього процесу(Закон України «Про освіту», ст.42, п. 4):

6.2. Академічний плагіат

6.3. Самоплагіат

6.4. Фальсифікація

6.5. Списування

Роз'яснення в розділі 3. Основні визначення та терміни даного положення.

6.6. Академічне шахрайство:

- ✓ списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- ✓ використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);
- ✓ фабрикація інформації, наукових результатів і наступне використання їх в роботі: підробка підписів в офіційних документах; купівля результатів наукової, навчально-методичної тощо діяльності з наступним поданням їх як власних; маніпулювання авторством, включення до списку авторів робіт осіб, які не брали участь у проведенні наукового дослідження; надання відгуків або рецензій на наукові або навчально-методичні роботи без належної експертизи;
- ✓ проходження процедур контролю знань підставними особами;
- ✓ придбання або отримання виконаних на замовлення академічних текстів у інших осіб та подання їх як власних результатів навчальної та/або наукової діяльності;
- ✓ підробка підписів у офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо);
- ✓ посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;

- ✓ подання різними особами робіт з однаковим змістом;

6.7. *Хабарництво (роз'яснення в розділі 3. Основні визначення та терміни даного положення).*

6.8. *Неправомірна вигода* – надання, отримання чи пропозиція щодо надання (отримання) учасником освітнього процесу коштів, майна, переваг, пільг чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі без законних на то підстав;

6.9. Н*есанкціонована співпраця* – навмисна чи усвідомлена допомога або спроба допомоги іншій особі в здійсненні акту академічної нечесності, а також виконання на замовлення та/або продаж академічних текстів;

6.10. *Необ'єктивне оцінювання(роз'яснення в розділі 3. Основні визначення та терміни даного положення).*

7.ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

7.1. Для здобувачів освіти університет вживає заходів з метою ознайомлення з поняттям, принципами та вимогами академічної доброчесності (включення до програм з навчальних дисциплін, проведення лекцій, семінарів, тренінгів, конференцій тощо); здійснює технічне і програмне забезпечення для перевірки навчальних робіт та наукових досягнень на академічний плагіат.

7.2.Для науково-педагогічних працівників передбачено:

- ✓ ознайомлення з даним Кодексом під час укладанні строкових трудових договорів (контрактів);
- ✓ організація та проведення науково-методичних заходів з метою формування навичок академічного письма;
- ✓ організація діяльності з інформаційними ресурсами та об'єктами інтелектуальної власності;
- ✓ проведення комплексних заходів щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

7.3. Університет забезпечує публікацію на вебсайті Університету нормативно-правової документації та інформаційно-просвітницьких матеріалів щодо поняття, принципів та норм академічної доброчесності.

8. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

8.1. Вчинення будь-якого доведеного порушення академічної доброчесності, передбаченого пунктом 5 даного Кодексу науково-педагогічним працівником передбачається:

- ✓ анулювання авторства наукової роботи відповідно до чинного законодавства;
- ✓ позбавлення керівництва науковою роботою відповідно до рішення вченої ради університету;
- ✓ негативна рекомендація щодо продовження терміну перебування на посаді згідно чинного законодавства;

- ✓ відмова у присудженні наукового (освітнього) ступеня чи присвоєнні вченого звання згідно чинного законодавства;
- ✓ позбавлення присудженого наукового (освітнього) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- ✓ позбавлення права брати участь у роботі, визначених нормативно-правовими документами органів чи займати посади;
- ✓ догана;
- ✓ недопущення до участі в конкурсі на заміщення посади науково-педагогічного працівника;
- ✓ позбавлення на певний строк премій, надбавок, інших заохочень, визначених нормативно-правовими актами Університету.

8.2. Про вчинення здобувачем освіти або науково-педагогічним працівником фактів здирництва або хабарництва повідомляється у правоохоронні органи.

8.3. Порядок перевірки наукових робіт та дисертацій на академічний плагіат регулюється «Положенням про виявлення та запобігання плагіату в БДМУ».

8.4. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти при написанні робіт забезпечує науковий керівник (консультант) та Комісія з перевірки та виявлення плагіату.

8.4.1. У випадку порушення академічної доброчесності (плагіат, академічне шахрайство, здирництво, неправомірна вигода, конфлікт інтересів, приватний інтерес, зловживання владою або службовим становищем) забороняється наукове керівництво аспірантами та докторантами терміном на 1 рік.

8.5. Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності особою, яка навчається в університеті:

8.5.1. Висновок викладача про встановлення факту порушення академічної доброчесності студентом та притягнення його до академічної відповідальності визначається у формі заяви на ім'я завідувача кафедри, у якому викладаються факти порушення і який своєю чергою направляє її декану факультету, директору фахового коледжу, директору ННІПО, завідувачу відділу ДАКО.

8.5.2. Декан факультету, директор фахового коледжу, директор ННІПО, завідувач відділу ДАКО формує Етичну комісію з вивчення фактів недоброчесної поведінки студента, в яку входять члени вченої ради факультету,педагогічної ради фахового коледжу представники студентського самоврядування факультету, затверджується наказом ректора.

8.5.3. Комісія встановлює правомірність (неправомірність) факту порушення норм академічної доброчесності і рекомендує вид покарання для порушника (профілактичні роз'яснювальні заходи, усне попередження, догана, виключення).

8.5.5. Рішення Комісії факультету про встановлення факту порушення особою, яка навчається в університеті норм академічної доброчесності та рекомендації щодо притягнення до відповідальності викладається у формі подання на ім'я ректора, у якому висвітлюються обставини виявлення факту порушення академічної доброчесності та ухвалене рішення.

8.5.6. Подання направляється ректору в день ухвалення Комісією рішення, а його копія надається особі, яка навчається в університеті.
8.5.7. У випадку застосування відповідальності у формі виключення з університету, видається наказ про відрахування, до якого додається рішення Комісії, в яких висвітлені факти порушення норм академічної доброчесності.
8.5.8. Особа, яка притягнена до відповідальності Комісією має право оскаржити рішення Комісії впродовж 5 днів в Комісії з питань академічної доброчесності БДМУ.
8.5.9. Рішення про встановлення факту порушення норм академічної доброчесності та притягнення особи, яка навчається в університеті до відповідальності набуває чинності з моменту закінчення терміну оскарження ним у визначений термін (п.7.4.8).
8.6. З метою моніторингу дотримання членами колективу моральних та правових норм цього Кодексу в БДМУ, а також можливості апелювати здобувачу освіти, науково-педагогічному працівнику щодо рішень етичних комісій факультетів Університету (фахового коледжу БДМУ) створюється Комісія з питань академічної доброчесності в БДМУ (далі – Комісія БДМУ).
8.6.1. Комісія наділяється правом отримувати і розглядати заяви щодо порушень норм академічної доброчесності освітнього процесу та наукової діяльності БДМУ та надавати пропозиції адміністрації БДМУ щодо проведення заходів з попередження порушень норм академічної доброчесності та інших завдань передбачених Кодексом.
8.6.2. До складу комісії за посадами входять: проректори, декани факультетів, юрисконсульт, вчений секретар, голова профкому, голова вищого виконавчого органу студентського самоврядування Університету.
8.6.3. Член колективу Університету, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Кодексу, може повідомити про це Комісію БДМУ. Не приймаються безпідставні скарги або скарги без підпису.
8.6.4. Порушення норм даного Кодексу передбачає подання пропозицій Комісією БДМУ ректору університету щодо проведення заходів та притягнення до відповідальності за порушення норм академічної доброчесності.
8.6.5. Будь-який член колективу має право звернутися до Комісії БДМУ з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Кодексу.
8.7. Подання апеляційної скарги до Комісії БДМУ:
8.7.1. Апеляційна скарга подається у письмовій формі на ім'я голови Комісії БДМУ.
8.7.2. В апеляційній скарзі має бути зазначено: ім'я особи, яка подає скаргу, місце проживання, факультет або структурний підрозділ, контактні дані, рішення, що оскаржується та обґрунтування заперечень, перелік документів, що додаються до скарги.
8.8. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:
8.8.1. Ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження.

8.8.2. Особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.
8.8.3. Знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності.
8.9. Рішення щодо встановлення фактів порушень академічної доброчесності доводяться до відома здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників і можуть оприлюднюватися на вебсайті.
8.10. За підтверджене порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої відповідальності:

- ✓ оголошення догани;
- ✓ відрахування з Університету;
- ✓ позбавлення академічної стипендії;
- ✓ позбавлених наданих Університетом пільг;
- ✓ відмова у присудженні або позбавленні кваліфікації, почесної відзнаки чи освітнього рівня;
- ✓ інші наслідки, передбачені чинним законодавством України

8.11. За інші порушення етичних норм академічної доброчесності до учасників освітнього процесу можуть бути застосовані різні заходи інформаційно-просвітницького характеру: відвідування спеціальних занять (тренінгів, лекторіїв), вивчення курсу з етики та академічного письма, підготовка презентацій тощо.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Кодекс академічної доброчесності БДМУ затверджується рішенням Вченої ради.
9.2. Кодекс набирає чинності з моменту схвалення його більшістю членів Вченої ради, затвердження в установленому порядку та оприлюднення на офіційному сайті університету.
9.3. Усі працівники та особи, що навчаються, повинні знати і дотримуватися принципів і норм Кодексу. Незнання цих норм не може слугувати виправданням щодо його порушення.
9.4. Зміни і доповнення до Кодексу виносяться на розгляд Вченої ради.
9.5. Університет забезпечує публічний доступ до тексту Кодексу через офіційний сайт.

Проректор
з науково-педагогічної роботи та виховання Ніна ЗОРІЙ

«Погоджено»

Проректор з науково-педагогічної роботи Ігор ГЕРУШ

Проректор з наукової роботи Олександр ІВАЩУК

Проректор з науково-педагогічної
та лікувальної роботи Андрій ІФТОДІЙ

Начальник відділу кадрів Тетяна ЛЕОНТІЙ

Провідний юрисконсульт В. Голків